

grundelse af Mandatforøgelsen, nemlig Vælgerforøgelsen, svækkes ikke i mindste Maade ved den Bemærkning, det ærede Medlem herom fremsatte. Hvad Indbyggerantallet angaar, er det vel ikke forøget nu samtidig med Vælgerforøgelsen, men derimod er det forøget meget stærkt i den Tid, i hvilken vi har haft det nuværende Antal af Folketingsmænd. Jeg skal blot nævne, at i 1849, da man havde 100 Folketingsmænd, havde vi i det egentlige Danmark Halvparten saa mange Indbyggere som nu. Skulde Forholdet være det samme mellem Indbyggertal og Folketingsmændenes Antal, burde vi nu have 200 af disse. Indbyggerantallet er altsaa ogsaa steget, og jeg tror, at man meget vel kan modvirke en Uvillie — en unaturlig Uvillie — mod en ringe Mandatforøgelse ved at henvise til disse to Kendsgerninger: den stærke Befolkningsvækst gennem Aarene og den voldsomme Forøgelse af Vælgerskaren just nu. Det ærede Medlem (P. Th. Nielsen) mente, at jeg, hvis jeg ogsaa havde taget Hensyn til Grundlovsforslagets Ord om Befolkningsstæthed, vilde være kommet til et andet Resultat vedrørende Jylland end det, jeg er kommet til. Hvis det ærede Medlem sammenholder det Vælgertal, der er for hvert af de Mandater, som dette Valglovsforslag nu tildeler de forskellige Landsdele, vil han se, at Jylland har saa mange Mandater, at Hensynet til Befolkningsstætheden meget naturligt tages indenfor Jyllands egne Grænser, thi Jylland har — som den øvrige Del af Landet — lige saavel Egne, der er tæt befolkede, som Egne, der er tyndt befolkede.

Det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager) mente, at jeg havde udtrykt mig ironisk overfor ham, den Gang jeg citerede hans Tale. Det var ikke min Hensigt. Jeg mente at fastslaa en Kendsgerning uden derigennem paa nogen Maade at ville paastaa, at det ærede Medlem den Gang havde naaet det Højdepunkt, hvortil han overhovedet vil komme. Jeg tror nok, at det ærede Medlem kan arbejde sig endnu højere op. Hver Gang han staar paa Talerstolen, synes jeg, han bestræber sig i høj Grad herfor. — Med Hensyn til det ærede Medlems Udtalelser vedrørende mit Citat vil jeg sige, at da han afbrød mig med Bemærkningen: Citer mig rigtigt!, var det midt under min Oplæsning af hans Udtalelser i Rigsdagstidenden, og jeg maatte følgelig tro, at hans Afbrydelse gjaldt min Oplæsning af hans Udtalelser i Rigsdagstidenden. Nu hører jeg, det var en tidligere Udtalelse, det

ærede Medlem noget for sent gjorde sin Indsigelse imod. Jeg kunde ikke vente, at det ærede Medlem skulde komme for sent med sin Indsigelse; han plejer ellers at være paa Pletten med hurtige Bemærkninger. Men hans Indsigelse gjaldt altsaa en tidligere Bemærkning af mig, og han bestred da at have sagt, at han som bekendt foretrak Forholdstalsvalg i Amtskredse. Nu tror jeg ikke, der var nogen, som efter mine Ord kunde tvivle om, at det, jeg med dette Citat vilde fremhæve, var det ærede Medlems Foretrækken af Amtskredse, naar der skulde være Tale om Forholdstalsvalg, thi det var Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg, jeg stod og drøftede. At det ærede Medlem er en principiel Tilhænger af Valg i Enmandskredse og en principiel Modstander af Forholdstalsvalg, er jo almindelig bekendt. Men det, jeg tillod mig at gøre opmærksom paa, var, at det ærede Medlems Udtalelser i Fjor om sin Fastholden af Valg i Enmandskredse var saa deciderede, saa skarpe, at man vanskeligt kunde tænke sig, at han kunde komme fra Enmandskredse over til Forholdstalsvalg i Amtskredse. Naar man holder saa uhyre fast paa Valg i Enmandskredse, er det mig uforstaaeligt, at man siger: Skal jeg til Forholdstalsvalg, vil jeg ogsaa have Valg i Enmandskredsene afskaffet. Saa er det dog rimeligt, at man foretrækker en Kombination af Valg i Enmandskredse og Forholdstalsvalg. Saa bevarer man dog et Gode samtidig med, at man tager noget, man ikke sætter Pris paa.

Det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager) citerede mine ved første Behandling fremsatte Bemærkninger og nævnedes, at jeg der var gaaet stærkt imod det Forslag, som vi nu er havnet i i en omarbejdet Form. Jeg har allerede sagt, at det, som fremkaldte mine skarpe Bemærkninger ved første Behandling, var den Maade, hvorpaa det ærede Medlem argumenterede for sit Forslag, idet den indeholdt en efter min Mening uberettiget Opfattelse af, hvad Landets Borgere er i Forholdet som Partideltagere.

Det ærede Medlem sagde, at han maatte vel have Lov til at ledsage dette Lovforslag med gode Ønsker paa dets Vej op til Landstinget. Disse gode Ønsker var nogle Udtalelser om Ønskeligheden af et bedre alment Grundlag. Jeg maa sige, at naar Lovforslaget skal ledsages med gode Ønsker paa dets Vej til det andet Ting, foretrækker jeg langt de Ønsker, som fandt Udtryk i det ærede Medlem for Bjerre-